

**DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGI- DEPARTEMENT**

Statsråden

Stortinget
Karl Johans gate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref
18/1614-

Dato
23. mai 2019

Spørsmål nr 1641 til skriftlig besvarelse – vedr. nettleien i perioden 2006 til 2018 og investeringskostnader ved utenlandskabler og innenlands transmisjonsnett

Jeg viser til brev av 16. mai 2019 med oversendelse av spørsmål til skriftlig besvarelse fra Bjørnar Moxnes. Representanten stiller følgende spørsmål

"Hvor mye av nettleien i perioden fra 2006 til 2018 har vært brukt til å dekke investeringskostnadene for utenlandskabler og innenlands transmisjonsnett fram til disse, sortert på hvert enkelt anlegg og år? Detaljene i det jeg ønsker besvart er gjennomgått grundigere i bakgrunnsteksten, slik at det ikke skal være rom for misforståelser."

Svar:

Etter en lengre periode med mindre investeringer i transmisjonsnettene har vi siden 2013 vært inne i en periode med betydelige investeringer under planlegging og gjennomføring. Store deler av det norske transmisjonsnettene ble bygget fra 1950-tallet og frem til 1980-tallet, og enkelte tiltak er begrunnet i at anlegg har nådd teknisk levetid og er modne for utskiftning. I andre deler av transmisjonsnettene har det vært nødvendig å øke kapasiteten og bygge om deler av nettet for å bedre forsynings sikkerheten i enkelte områder og legge til rette for utbygging av ny fornybar kraftproduksjon, videre utvikling av industri og næringsliv i tillegg til kraftutveksling med utlandet. Samlet sett får transmisjonsnettene nå et betydelig kapasitetsløft.

I perioden fra 2006 til 2018 er to nye utenlandsforbindelser satt i drift, en til Nederland i 2008 (NordNed) og en til Danmark i 2014 (SK4). Slik jeg forstår første del av representantens spørsmål bes jeg gi en oversikt over hvor mye av nettleien i perioden 2006 til 2018 som har

vært brukt til å dekke investeringskostnadene for disse kablene, og det fremgår at det ikke bes om informasjon om flaskehalsinntektene for disse forbindelsene.

Det er nødvendig å både se på flaskehalsinntektene, og kostnadene som følger av investering, drift og vedlikehold når man vurderer utenlandsforbindelsenes virkning på tariffgrunnlaget og nettleien, jf. mine brev av 20. februar 2019 og 8. mai 2019. Som det fremgår av oversikten nedenfor, varierer flaskehalsinntektene fra år til år, men utenlandsforbindelsene har bidratt til å redusere tariffgrunnlaget gjennom perioden. I Statnetts regnskapstall er ikke flaskehalsinntektene mot Danmark fordelt på hver av de fire kablene. Derfor har jeg inkludert kostnadene ved de øvrige Skagerrakforbindelsene i oversikten nedenfor, slik at virkningene av disse forbindelsene kan vurderes samlet sett.

År	Kostnader NorNed (mill. kr)	Flaskehalsinntekter fra NorNed (mill. kr)	Netto årlig virkning på tariffgrunnlaget av NorNed (mill. kr)	Kostnader SK 4 (mill. kr)	Kostnader SK 1-3 (mill. kr)	Flaskehalsinntekter fra SK 1 - 4 (mill. kr)	Netto årlig virkning av SK1-4 (mill. kr)
2 006					100	75	25
2 007					100	122	-22
2 008	237	468	-231		107	214	-107
2 009	250	195	55		92	98	-6
2 010	275	98	177		96	155	-59
2 011	238	290	-52		99	266	-167
2 012	214	412	-198		76	225	-149
2 013	263	261	2		93	158	-65
2 014	263	346	-83	127	48	171	4
2 015	260	522	-262	195	46	265	-24
2 016	260	171	89	199	45	228	16
2 017	253	272	-19	197	43	276	-36
2 018	268	257	11	223	42	313	-48
Sum	2 781	3 292	-511	941	987	2 566	-638

Kilde: Statnett

I perioden fra 2006 til 2018 er det også gjennomført tiltak i transmisjonsnettet på Sørvest- og Sørøstlandet, hvor utenlandsforbindelsene til Danmark og Nederland er tilknyttet, og hvor de to utenlandsforbindelsene som nå er under bygging til Tyskland og Storbritannia vil tilknyttes. Skåreheia – Holen ble spenningsatt i 2009, og tiltaket bidrar til bedre forsyningssikkerhet i Sør-Norge og legger til rette for effektiv kraftutveksling på kabelen til Nederland (NorNed). Transmisjonsnettet mellom Kristiansand og Bamble er spenningsoppgradert (fra 300 kV til 420 kV) og ny ledning mellom Bamble og Rød ble spenningsatt i 2014 (Østre korridor). Østre korridor bidrar til bedre forsyningssikkerhet, og legger til rette for ny fornybar kraftproduksjon, næringsutvikling og kraftutveksling med utlandet. Prosjektet Vestre korridor består av en rekke spenningsoppgraderinger i transmisjonsnettet på Sørvestlandet, og enkelte av disse er ferdigstilt i den aktuelle perioden. Disse tiltakene bedrer forsyningssikkerheten og legger til rette for ny fornybar kraftproduksjon og økt kraftutveksling med utlandet (de nye utenlandsforbindelsene til Tyskland og Storbritannia).

Som jeg redegjorde for i brev av 8. mai 2019 er investeringene i dette området begrunnet i et sammensatt behov, og det er krevende å anslå på en presis måte hvor stor andel av økningen i tariffgrunnlaget som er utløst av utenlandsforbindelsene. Oversikten nedenfor viser likevel hvordan totale kostnader knyttet til tiltakene omtalt ovenfor har påvirket det samlede tariffgrunnlaget for transmisjonsnettet i perioden 2006 til 2018. Tiltakene øker overføringskapasiteten i transmisjonsnettet, og legger på denne måten til rette for effektiv kraftutveksling, utbygging av fornybar kraftproduksjon og annen næringsutvikling, i tillegg til at forsyningssikkerheten bedres. Kostnadene ved disse investeringene kan derfor ikke i sin helhet knyttes til kraftutveksling med utlandet.

År	Samlet tariffgrunnlag for hele strømmettet (mill. kr)	Kostnader Skåreheia - Holen (mill. kr)	Kostnader Rød - Kristiansand (mill. kr)	Kostnader Vestre Korridor (mill. kr)
2006	14 235 075			
2007	15 236 185			
2008	16 678 721			
2009	18 754 166	81		
2010	22 394 792	74		
2011	18 832 619	70		
2012	18 073 416	59		
2013	24 949 660	81		
2014	21 206 532	77	61	
2015	22 376 912	73	67	
2016	26 843 771	72	66	
2017	25 368 276	69	63	
2018	28 236 297	67	62	167

Kilde: NVE og Statnett

For å eie eller drive utenlandsforbindelser for strøm i Norge stilles det krav om konsesjoner etter energiloven. I konsesjonsbehandlingen gjennomgås alle samfunnsmessige virkninger ved prosjektet. Inntektene som kan skapes gjennom økt kraftutveksling avveies da mot de samlede kostnadene, herunder også eventuelle kostnader i det innenlandske nettet. Kun prosjekter som er samfunnsøkonomisk lønnsomme kan tildeles konsesjon.

Behov for innenlandske nettforsterkninger ble vurdert av Statnett i forbindelse med deres samfunnsøkonomiske analyser for NorNed-prosjektet, som fikk konsesjon i 2004.

Statnett har en generell konsesjon for tilrettelegging av kraftutveksling med andre nordiske land, og SK4 krevde derfor ikke behandling i Olje- og energidepartementet etter energiloven § 4-2 om utenlandskonsesjon. Statnett har imidlertid opplyst at kostnadene knyttet til Rød-Bamble-Kristiansand ble inkludert i deres egne samfunnsøkonomiske vurderinger av SK4.

I Statnetts konsesjonssøknad for forbindelser til Tyskland (NordLink) og Storbritannia (NSL) ble en andel av kostnadene ved forsterkning av transmisjonsnettet på Sørvestlandet inkludert i oversikten over nytte og kostnader ved å etablere utenlandsforbindelsene. Prinsippene som Statnett har lagt til grunn for hvilken andel av kostnadene som er tillagt utenlandsforbindelsene er beskrevet på side 73 i konsesjonssøknaden. I vurderingen av om konsesjon skulle gis ble de samlede gevinstene og kostnadene vurdert, herunder også kostnadene knyttet til det innenlandske transmisjonsnettet.

Med hilsen

Kjell-Børge Freiberg